

Η “Ημέρα της Γυναίκας” και η κοινωνική προσφορά των γυναικών

της Αδίκης Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου

Όπως όλες ξέρουμε, η Ημέρα της Γυναίκας δεν είναι πανηγύρι, είναι επέτειος αγώνων, και αγώνων πολύ σκληρών, εργαζομένων γυναικών. Είναι επέτειος της πρώτης απεργίας που έκαναν οι υφάντριες στη Νέα Υόρκη το 1857, για τους άθλιους όρους εργασίας και για το γεγονός ότι το ωράριό τους ήταν πολύ μακρύτερο από του άνδρα, και, εννοείται, λιγότερο αμειβόμενο. Αυτό θεωρήθηκε τότε κάτι το τολμηρότατο, που, εν συνεχεία, έδωσε αφορμή και σε άλλες εκδηλώσεις γυναικείες για περισσότερη δικαιοσύνη προς την εργαζόμενη γυναίκα, μέχρις ότου η Σοσιαλιστική Διεθνής αναγνώρισε το 1910 την ημέρα αυτή ως Ημέρα της Γυναίκας, για να ακολουθήσει πολύ αργότερα, το 1977, ο ΟΗΕ, ο οποίος και αυτός την κήρυξε παγκοσμίως, και ασχέτως παρατάξεων και αποχρώσεων, Διεθνή Ημέρα της Γυναίκας.

Αυτή την ημέρα πρέπει να γίνεται κάθε χρόνο ένας απολογισμός του τί έχει επιτευχθεί για την ισότητα ως τη στιγμή εκείνη. Ποιο σημείο είναι εκείνο το οποίο έχει ανάγκη περισσότερης ώθησης. Σε ποια σημεία υστερούμε περισσότερο. Σε ποια σημεία προχωρήσαμε περισσότερο. Νομίζω ότι αυτός ο απολογισμός μας κάνει να συνειδητοποιούμε ακριβέστερα το σημείο στο οποίο βρισκόμαστε από άποψη θέσης στην κοινωνία και σχέσών μας με το άλλο φύλο.

Βέβαια, από την εποχή που οι θεολόγοι του Μεσαίωνα, και λίγο αργότερα, συζητούσαν αν η γυναίκα είναι άνθρωπος και αν έχει ψυχή, μέχρις ότου τα Ηνωμένα Έθνη κηρύξουν την πλήρη ισότητα των δύο φύλων ως απαραίτητη δικαιοσύνη και απαραίτητο όρο για να λυθούν όλα τα κοινωνικά προβλήματα του κόσμου, έχει διανυθεί μεγάλη απόσταση. Όλες οι διεθνείς διασκέψεις έχουν πει ότι χωρίς τη συμμετοχή των γυναικών, του μισού πληθυσμού της γης, δεν πρόκειται να λυθούν τα μεγάλα κοινωνικά προβλήματα που υπάρχουν στον κόσμο, όπως τα προβλήματα πληθυσμού, περιβάλλοντος, παγκόσμιας φτώχειας, υγείας, διεθνούς ειρήνης κλπ., ούτε πρόδος προς τη λύση τους πρόκειται να σημειωθεί.

Παρ' όλο, λοιπόν, που έχει γίνει αυτή η μεγάλη ώθηση, από τον ΟΗΕ ιδίως από τη 10ετία της γυναίκας (1975-1985), και παρ' όλο που έχουν υιοθετηθεί διεθνείς συμβάσεις και άλλα διεθνή κείμενα, παγκόσμια, περιφερειακά, ευρωπαϊκά και άλλα, τα οποία ωθούν προς την ισότητα, τα κατάλοιπα των ανισοτήτων είναι τρομερά.

Οι σύγχρονες ανισότητες εκτός Ευρώπης

Θα ρίξουμε μια σφαιρική ματιά στον κόσμο σήμερα από άποψη ανισοτήτων, γιατί υπάρχουν μερικοί, ιδίως άνδρες, που νομίζουν ότι σκιαμαχούμε, ενώ έχουμε κατακτήσει τα πάντα.

Θα αρχίσω με τις φονταμενταλιστικές χώρες, που πολλοί ξέρουν την κατάσταση εκεί μετά τα όσα δημοσιεύτηκαν για τις γυναίκες στο Αφγανιστάν. Δυστυχώς, αυτά δεν είναι καινούρια, οι γυναικείες οργανώσεις τα είχαν επισημάνει από παλιά. Η κατάσταση των γυναικών στις χώρες αυτές, δηλαδή στις χώρες όπου υπάρχουν καθεστώτα του θρησκευτικού εξτρεμισμού, που έχουν γίνει πολιτικά καθεστώτα και κυβερνούν, είναι τραγική. Μετά από τόσες διεθνείς προσπάθειες, τόσες συμβάσεις, τόσες «δεκαετίες της γυναίκας», και ακόμη και κείμενα και διεθνή και ευρωπαϊκά κλπ., τα οποία ωθούν προς την ισότητα, κανένα ανθρώπινο δικαίωμα των γυναικών δεν προστατεύεται, οι δε ανισότητες είναι φοβερές.

Και πέραν των φονταμενταλιστικών χωρών, θα σας πω τί συμβαίνει και σε κάποιες άλλες χώρες του κόσμου, χώρες που δεν είναι φονταμενταλιστικές, αλλά που οι ανισότητες σε βάρος των γυναικών είναι κάτι που δεν μπορείτε να το φανταστείτε. Στην Ινδία, π.χ., παρ' όλο που η Ίντιρα Γκάντι είχε αλλάξει όλη τη νομοθεσία, η οποία δημιουργούσε μεγάλες ανισότητες μεταξύ των πολιτών γενικά (είχε καταργήσει τον τίτλο και είχε απαλλοτριώσει τις περιουσίες των μαχαραϊάδων, είχε καταργήσει την προίκα κ.λπ.) οι γυναίκες ζούνε υπό τρομοκρατία και είναι υποχείριες των ανδρών, πολλές φορές θανατώνονται, δήθεν από ατύχημα, αν έτσι συμφέρει τον άνδρα. Στην Αφρική έχουμε λιγότερο απάνθρωπα από αυτά των Ινδίων, αλλά επίσης τρομερά. Έχουμε π.χ. το σεξουαλικό ακρωτηριασμό των γυναικών, για να μην αισθάνεται ηδονή η γυναίκα.

Ενώ έτσι έχει η κατάσταση σε πολλές χώρες του κόσμου, είναι παρήγορο ότι υπάρχουν αντιδράσεις των γυναικών για όλα αυτά, ακόμη και στις φονταμενταλιστικές χώρες. Όταν π.χ. εγκατεστάθη το καθεστώς Χομεϊνί στο Ιράν, οι γυναίκες, τόλμησαν να κάνουν μια ισχυρότατη διαδήλωση. Οι άνδρες καμία. Επίσης, στην Αφρική είδα γυναίκες, οι οποίες κρατάνε κυριολεκτικά την κοινωνία στα χέρια τους, γιατί, εκτός του ότι έχουν τη φροντίδα της οικογένειας είναι

υπεύθυνες για τη χειροτεχνία, παράγουν τα αγροτικά προϊόντα, τα πηγαίνουν στην αγορά όπου και τα διαπραγματεύονται. Έτσι, ανοίγει το μυαλό τους. Σε άλλες αφρικανικές χώρες σπουδάζουν και στα πανεπιστήμια και σταδιοδρομούν πολύ καλά.

Οι ανισότητες στην Ευρώπη

Τώρα ας δούμε τί κάνουμε εμείς εδώ, οι Ευρωπαίοι. Βέβαια εδώ οι γυναίκες είναι σε πολύ καλύτερη κατάσταση από εκείνες των άλλων χωρών. Αλλά και εδώ υπάρχει μεγάλη κλίμακα βαθμού απόλαυσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τις γυναίκες. Πιο κοντά στην ισότητα ή πιο μακριά. Εκτός συναγωνισμού είναι οι σκανδιναβικές χώρες στο πλησίασμα στην ισότητα.

Αν όμως πάρουμε το μέσο όρο της Ευρώπης, φτάσαμε την ισότητα; Όχι βέβαια. Τα κυριότερα φαινόμενα, τα οποία κραυγαλέα δείχνουν ότι δεν φτάσαμε την ισότητα, είναι πρώτον η βία, η οποία υπάρχει μέσα στις οικογένειες, κυρίως βία από το σύζυγο εναντίον της συζύγου του. Αυτό το φαινόμενο, το οποίο μελετήθηκε τα τελευταία χρόνια με πολλές και σοβαρές έρευνες, αποδείχθηκε ότι είναι παντού διαδεδομένο. Σε άλλες χώρες σε κάθε 5 γυναίκες η μία τρώει ξύλο, σε άλλες 1 στις 4 ή και τις 3. Αυτό είναι χαρακτηριστικό της νοοτροπίας του άνδρα αφέντη και σωφρονιστή. Νομίζει ότι αυτός έχει το δικαίωμα να επιβάλλει τις θελήσεις του και στη γυναίκα του και στα παιδιά του, και σε περίπτωση ανυπακοής να δίνει ξύλο. Είναι φαινόμενο που φυσικά είναι δηλωτικό σοβαρής απόστασης από την ισότητα. Όχι απλώς απόστασης, είναι χρησιμοποίηση της γυναίκας σχεδόν ως υπανθρώπου.

Άλλο φαινόμενο είναι η σεξουαλική εκμετάλλευση των γυναικών. Αυτό το φαινόμενο υπήρχε και στο παρελθόν, αλλά τώρα έχει λάβει τη μορφή διεθνικού οργανωμένου εγκλήματος. Μεγάλες μαφίες, τεράστιες επιχειρήσεις, οι οποίες επωφελούνται πρώτον της μεγάλης φτώχειας που υπάρχει σε ορισμένες χώρες του κόσμου, όπως οι πρώην χώρες της Σοβιετικής Ένωσης ή των δορυφόρων της κλπ., στις οποίες σήμερα οι ευρείες μάζες πάσχουν οικονομικά πάρα πολύ. Είναι δηλαδή ευάλωτα θύματα. Από την άλλη μεριά, στις πιο εύπορες χώρες έχουν πέσει όλες οι ηθικές αξίες κατά κανόνα και έχει μπει στη θέση τους μια ψευδοαξία, ο πλούτος. Όποιος έχει τον πλούτο είναι ο ισχυρός, ο σεβαστός, και δεν εξετάζεται κατά ποιο τρόπο τον απέκτησε. Μέχρι του σημείου που να είναι ανεκτό να ανήκουν στις μαφίες της εκμετάλλευσης, της δυστυχίας του κόσμου, όπως είναι η σεξουαλική εκμετάλλευση των γυναικών και των παιδιών, το εμπόριο των ναρκωτικών, το εμπόριο των όπλων, το εμπόριο των οργάνων σώματος κλπ. Αυτά όλα έχουν σχέση με την απέραντη αισχροκέρδεια που υπάρχει σήμερα χωρίς ηθικό χαλινό.

Είναι καταστάσεις οι οποίες ευνοούν την εξάπλωση των φαινομένων εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο. Και η φτώχεια, ιδίως σε ορισμένες χώρες, διευκολύνει τη θυματοποίηση.

Αλλά δεν είναι μόνον αυτό. Είναι και το γεγονός της μεγάλης επιστημονικής και τεχνολογικής προόδου στα θέματα επικοινωνίας, είναι τα σημερινά μέσα διαφήμισης, αυτά όλα είναι μέσα με τα οποία πολλαπλασιάζεται η δραστηριότητα των οργανωμένων αυτών μαφιών.

Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ότι και η γυναίκα, ως εμπόρευμα, ως αντικείμενο οργανωμένης εκμετάλλευσης, κάθε άλλο παρά πρόσωπο ισότιμο και άξιο σεβασμού από τους άνδρες είναι. Είναι αντικείμενο εκμετάλλευσης, και μάλιστα σε έκταση διαρκώς ευρύτερη.

Αυτή, λοιπόν, η κατάσταση είναι χαρακτηριστική του ότι ισότητα, πράγματι, σε ευρεία κλίμακα δεν υπάρχει, και μάλιστα οι βαρύτερες μορφές ανισότητας είναι συνδεδεμένες στην εποχή μας και στις χώρες μας με εγκληματικές επιχειρήσεις.

Βεβαίως έχουμε και άλλες ανισότητες. Οι γυναίκες που είναι στα κέντρα λήψης αποφάσεων είναι πολύ λίγες. Και αυτό είναι παραβίαση της ισότητας. Χωρίς εγκληματική μορφή. Και στην πολιτική τί γίνεται; Κατά ποιο λόγο μπορεί να θεωρηθεί ισότητα στα πολιτικά δικαιώματα, όταν το 51% των ψηφοφόρων είναι γυναίκες και έχουν ένα 10% ή 15% εκπροσώπηση στη Βουλή, και οι άνδρες που είναι το 49% των ψηφοφόρων έχουν μια εκπροσώπηση 90% ή 85%; Είναι ισότητα αυτή;

Έτσι λοιπόν, παρ' όλο που υπάρχουν σοβαρές πρόοδοι στην ισότητα, υπάρχουν ακόμη τρομερές ανισότητες. Αλλού όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των γυναικών, όπως στις φονταμενταλιστικές χώρες, αλλού λιγότερες, όπως είναι στις ευρωπαϊκές χώρες. Αλλά πάντα αρκετές, και πολλές από αυτές εξευτελιστικές και ταπεινωτικές.

Πρόσφατες πρόοδοι

Ο αγώνας λοιπόν πρέπει να συνεχιστεί και συνεχίζεται. Πρέπει να σημειώσω πάντως μερικά πράγματα τα οποία είναι ενθαρρυντικά. Αυτή τη στιγμή γίνεται ένας αγώνας, και σε ελληνικό επίπεδο και σε διεθνές, προώθησης μερικών νέων μέσων άμυνας. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο και σε ελληνικό προσπαθήσαμε και καταφέραμε να μπει στο Σύνταγμα μια διάταξη η οποία ορίζει ότι η πολιτεία είναι υποχρεωμένη να μεριμνά για να εξαλείψει τις ανισότητες που υπάρχουν στην πράξη (γιατί άλλο τί γράφουν τα χαρτιά και άλλο τί γίνεται στην πράξη) σε βάρος των γυναικών. Και ότι για να εξαλείψει αυτές τις ανισότητες μπορεί να χρησιμοποιήσει και τα λεγόμενα ειδικά θετικά μέτρα, τα οποία θα παραμερίσουν τα ειδικά εμπόδια,

προκαταλήψεις, που εμποδίζουν την ουσιαστική ισότητα. Στον πολιτικό παράγοντα, είτε γενικά είτε στα κεντρικά όργανα της πολιτείας είτε στην τοπική αυτοδιοίκηση, τώρα αρχίζει να γίνεται χρήση ποσοτώσεων, οι οποίες όχι μόνο δεν είναι αντισυνταγματικές (ευτυχώς το δέχτηκε και το ίδιο το Σύνταγμα στο νέο άρθρο 116,2), αλλά, αντιθέτως, βαίνουν προς ουσιαστικοποίηση της ισότητας. Κάνουν την ισότητα πράξη ζωής.

Επίσης σε ευρωπαϊκό επίπεδο γίνονται προσπάθειες. Ο Θεμελιώδης Χάρτης τροποποιήθηκε προς το καλύτερο για την ουσιαστική ισότητα των δύο φύλων. Αλλά πάμε και για βελτίωση κάποιων οδηγιών, ώστε και εκεί να γίνει ουσιαστικότερη η ισότητα. Τώρα ακριβώς έγινε και στο Συμβούλιο της Ευρώπης μια προσπάθεια, δηλαδή μπήκε ένα νέο πρωτόκολλο, το 12, στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, το οποίο για πρώτη φορά ορίζει ότι η παραβίαση της ισότητας, αυτής καθ' αυτήν, χωρίς να συνδέεται όπως πριν με ειδικά θέματα όπως η εκπαίδευση ή η εκπροσώπηση ή η ελευθερία της έκφρασης, δίνει δικαίωμα προσφυγής στο Δικαστήριο των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Στρασβούργου. Σας λέω με ευχαρίστηση ότι η Ελλάδα είναι μεταξύ των πρώτων χωρών η οποία κύρωσε και αυτό το Πρωτόκολλο. Όστε σήμερα έχει ένα νέο μέσο προσφυγής η Ελληνίδα, σε περίπτωση που παραβιάζονται οι προστατευτικές των δικαιωμάτων της διατάξεις.

Και κάτι ακόμη. Στη Σύμβαση για την Εξάλειψη των Διακρίσεων λόγω Φύλου, που είναι το ευαγγέλιο της ισότητας, προστέθηκε τώρα ένα Πρωτόκολλο, που εισάγει το δικαίωμα προσφυγής στην Επιτροπή της Σύμβασης αυτής, η οποία υπήρχε, αλλά τώρα μετατρέπεται σε Δικαστήριο. Η Ελλάδα κύρωσε και αυτό το πρωτόκολλο. Έχετε, λοιπόν, το δικαίωμα να προσφύγετε, εάν δεν ικανοποιηθείτε από τα ελληνικά δικαστήρια στα θέματα της ισότητας. Με άλλα λόγια το οπλοστάσιο μας πλουτίζεται. Και πρέπει και εμείς να βοηθήσουμε. Δηλαδή να είμαστε σε εγρήγορση, να βλέπουμε πού υπάρχουν αδικίες, να τις σημειώνουμε και να τις καταγγέλλουμε και σε διεθνή όργανα. Σας λέω λοιπόν ότι αυτά όλα τα καινούργια όπλα πρέπει να έχουν και μαχητές ανάλογους σε εγρήγορση, για να γίνουν πράγματι αποτελεσματικά.

Η συνέχιση του αγώνα

Και θα σας πω και κάτι το οποίον είναι άσχετο με τις Συμβάσεις. Άσχετο από τα οπλοστάσια και από τη νομική θωράκιση. Έχουμε πάρα πολύ επιβαρύνει τους εαυτούς μας με ευθύνες και δουλειές και μέσα στο σπίτι. Τώρα έχουμε επαγγέλματα όλες σχεδόν. Και ορθότητα. Χωρίς οικονομική ανεξαρτησία ο

άνθρωπος βάζει το κεφάλι κάτω. Δεν απαιτούμε όμως από την πολιτεία να μας διαθέσει όσους βοηθητικούς θεσμούς χρειάζονται, για να αντεπεξέλθουμε σ' αυτή την τρομερή δυσχέρεια μιας ορισμένης περιόδου της ζωής μας, ιδίως όταν έχουμε παιδιά μικρά, αλλά ούτε μοιραζόμαστε ανάμεσα στα μέλη της οικογένειας τα βάρη όπως πρέπει και όπως λέει και ο νόμος. Από το 1983 το Οικογενειακό Δίκαιο λέει ότι άνδρες και γυναίκες είμαστε εξ ίσου υπεύθυνοι και για τις φροντίδες του σπιτιού και των παιδιών. Δεν το κάνετε οι περισσότερες. Και όχι μόνον αυτό, αλλά δυστυχώς δεν ανατρέφουμε και τα παιδιά μας όπως πρέπει, ώστε να το ξεπεράσει τουλάχιστον η επόμενη γενεά. Συνήθως άλλες ευθύνες δίνετε στα αγόρια και άλλες στα κορίτσια, για το σπιτικό, για τα παιδιά, κλπ. Είναι σοβαρό θέμα να ενστερνισθεί κανείς τη νοοτροπία ότι όλοι πρέπει να είναι υπεύθυνοι. Και θα βρει τρόπους εφαρμογής.

Ζητάμε πολλά από την πολιτεία και ορθώς τα ζητάμε. Να ζητάμε και από τους εαυτούς μας. Και θα ενθαρρύνω όλες σας στο να βάλετε τις κόρες σας να μάθουν επαγγέλματα και να είναι ειδικευμένες. Η οικονομική εξάρτηση δημιουργεί και κάθε άλλου είδους εξάρτηση. Δεν ξέρει κανένας πώς θα έρθουν τα πράγματα στη ζωή του. Πρέπει όλα τα κορίτσια να είναι εξασφαλισμένα με το δικό τους επάγγελμα. Και όλοι να μάθετε, αγόρια και κορίτσια, ότι όλοι είμαστε συνυπεύθυνοι. Δουλεύουμε έξω από το σπίτι, φέρνουμε χρήμα στο σπίτι, και μέσα στο σπίτι επομένως έχουμε δικαίωμα να μοιράσουμε τη δουλειά. Τη γυναίκα τη λένε δεύτερο φύλο. Τη λένε το ασθενές φύλο. Και όμως, ζητάνε να είναι υπεράνθρωπο φύλο. Να κάνει ολόκληρο μεροκάματο έξω από το σπίτι, και πάλι μέσα στο σπίτι, όταν έρθει κατάκοπη, να ξαναρχίζει εξ αρχής άλλο ένα. Προσέξτε και τις δικές μας ευθύνες σ' αυτό τον τομέα και μην αμελείτε να χρησιμοποιείτε τα μέσα που έχουμε, και να απαιτείτε από την Πολιτεία να βοηθήσει με όλα τα κοινωνικά μέτρα που χρειάζονται, για να υπάρξει ισότητα πράγματι σ' αυτή την κοινωνία.

Το Βραβείο Γυναικείας Κοινωνικής Προσφοράς

Μέσα σ' όλα τα βάρη της η γυναίκα βρίσκει το χρόνο να προσφέρει και κοινωνική υπηρεσία πολλές φορές, και μάλιστα πολύ αξιόλογη κοινωνική υπηρεσία και με μεγάλη ευαισθησία. Επειδή όμως η γυναίκα έχει συνηθίσει να δουλεύει αφανώς, γι' αυτό ούτε γίνεται αρκετά γνωστή η δουλειά της, ούτε έχει την ηθική ικανοποίηση που πρέπει να έχει γι' αυτή τη δουλειά, και ούτε προβάλλεται και

στους άνδρες και στο σύνολο της κοινωνίας πόση είναι η προσφορά της, ώστε να καταλάβουν και τις υποχρεώσεις τους απέναντι στη γυναίκα. Γι' αυτό ο Σύνδεσμος έχει καθιερώσει αυτό το Βραβείο Γυναικείας Κοινωνικής Προσφοράς την Ημέρα της Γυναίκας.

Για να προβάλουμε την προσφορά των γυναικών στην κοινωνία εκάστοτε, βραβεύουμε κάποιες, οι οποίες είχαν εξαιρετική προσφορά. Ξέρετε ότι και στα προηγούμενα χρόνια είχαμε διαλέξει πάντα εθελοντική δουλειά, και φέτος εθελοντική δουλειά. Άλλωστε πέρυσι ήταν και το έτος του εθελοντισμού.

Λοιπόν, μέσα στα πλαίσια που σας είπα, ο Σύνδεσμος για τα Δικαιώματα της Γυναίκας είναι ευτυχής που θα δώσει φέτος το βραβείο σε δύο οργανώσεις. Τις επιλέξαμε για δύο λόγους. Ο πρώτος είναι η ουσιαστική προσφορά της κάθε μιας (είναι καινούργιες οργανώσεις) και ο δεύτερος λόγος είναι, διότι η προσφορά τους γίνεται σε ένα τομέα ο οποίος έχει τεράστια ανάγκη εθελοντικής προσφοράς. Χωλαίνει βαρύτατα. Πρόκειται για τον τομέα της υγείας και της νοσοκομειακής περίθαλψης, που ξέρετε όλοι τί προβλήματα παρουσιάζει και πόσο υποφέρουν πολλοί ασθενείς, ιδίως εκείνοι οι οποίοι είναι μοναχοί και δεν έχουν μέλη της οικογένειάς τους για να τους περιποιούνται, όταν νοσηλεύονται. Ή και αν είναι

άνθρωποι τους εκεί, είναι συνήθως άνθρωποι που έρχονται από την επαρχία με περιορισμένα οικονομικά μέσα, που δεν έχουν πού να σταθούν, πού να κοιμηθούν.

Ο ένας Σύλλογος έχει κυρίως αυτή τη δράση. Και είναι το Σωματείο «**Οι Φίλοι του Αχιλλοπουλείου Γενικού Νομαρχιακού Νοσοκομείου Βόλου**». Το βραβείο θα το πάρει η Πρόεδρος, η κ. Σκουζού, ως εκπροσωπούσα την Οργάνωση. Έχουν μια ευρύτητα αντίληψης και μια λεπτότητα, μια φινέτσα στο χειρισμό των πραγμάτων, ώστε να μην έρχονται και σε σύγκρουση με τους νοσοκομειακούς παράγοντες, και αυτό είναι σπουδαίο.

Το άλλο Σωματείο είναι «**Οι Φίλοι του ΠΙΚΠΑ Βούλας και Πεντέλης**», και βοηθάνε ιδίως τα παιδιά που είναι σ' αυτά τα νοσοκομεία, και μάλιστα τα παιδιά με ειδικές ανάγκες. Θα ακούσετε και από την Πρόεδρο, την κ. Φωτεινή Ψυλλάκη, η οποία θα πάρει το Βραβείο ως Πρόεδρος αυτού του Σωματείου, πόση δουλειά κάνουν και πόσο χρήσιμη είναι αυτή η δουλειά. Νομίζουμε λοιπόν ότι με το να προβάλουμε αφ' ενός μεν αυτή την αξιόλογη δουλειά και των δύο Σωματείων, αφ' ετέρου τον τομέα, όπου γίνεται αυτή η δουλειά, και να σημειώσουμε τη μεγάλη ανάγκη που αυτός έχει από εθελοντική προσφορά, δικαιολογείται η επιλογή μας.

Η Πρόεδρος του Συνδέσμου Αλίκη Γιωτοπούλου-Μαραγκοπούλου με τις βραβευθείσες Φωτεινή Ψυλλάκη (δεξιά της) και Αγγή Σκουζού (αριστερά της)